

در صفحه ۱ بخوانید

دلنوشته

آیات بهاری

در صفحه ۲ بخوانید

نوروز در نظم امام

توصیه ای پدرا نه

در صفحه ۴۳ بخوانید

عاشورا و انتظار

شاخصه های رفتاری یاران امام حسین(ع) و منتظران امام مهدی(عج)

در ادامه بخوانید

مصاحبه

معرفی کتاب

تاریخچه دلار و اقتصاد کشورها

امام علی علیه السلام:

همواره در انتظار (فرج و ظهور) باشید و یأس و ناامیدی از رحمت خدا به خود راه مدهید.

آیات بهاری

زنده شدن مردگان که به آن اشاره کردید، یکی از موضوعات مورد تأکید قرآن کریم است. در قرآن کریم چه آیاتی به طور مستقیم به بهار اشاره دارد و این آیات چه نکته ای را به ما گوشزد می کند؟

در قرآن کریم بیشتر از پانزده بار به موضوع تجدید حیات که برای زمین رخ می دهد، اشاره شده است. به عنوان مثال در آیات ۵ و ۶ سوره حج می فرماید: «و تری الأرض هامده فإذا أنزلنا عليها الماء اهتزت وربت و أنبتت من كل زوج بهيج. ذلك بأن الله هو الحق و أنه یخیی الموتی و أنه علی كل شیء قدید؛ زمین را جامد و افسرده و بی روح و بی جنبش می بینی اما همین که آب باران را بر آن نازل کنیم به جنبش و حرکت درمی آید و فزونی می گیرد و انواع گیاهان سرور افزا می رویند. این از آن جهت است که خداوند حق است و نظام زنده کردن مرده ها در قبضه قدرت اوست و اوست که بر هر چیز تواناست.»

در آیه ۵۰ سوره روم به زنده شدن زمین در فصل بهار اشاره می کند که: «فانظر إلی ءاثر رحمت الله کیف یخی الأرض بغد موتها إن ذلك لمخی الموتی و هو علی كل شیء قدید؛ پس به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را پس از مرگش زنده می گرداند. در حقیقت، هم اوست که قطعا زنده کننده مردگان است و اوست که بر هر چیزی تواناست.»

دلنوشته

به نام داننده ی زمان ظهور
می نویسم برای دل های شکسته
تا مرحمی شود برای زخم های سربسته
گویند گر دل شکند، وقت استجاب دعا شود
گرچه دل شکست و دعا مستجاب نشد

ولیکن

لا تقنطوا من رحمه الله
در جهانی که پایدار نیست
چرخ روزگار می چرخد و می چرخد
گر به ما رسد و لغزد
نحن اقرب الیه من حبل الوریث
می نالیم و می گرییم که چرا سخت می گذرد؟
دیر می گذرد!؟

هر کسی بار گناه خویش بر دوش کشد
و صد افسوس که بار گناه بر دوش می کشیم
در جهان رنگارنگ در پی رنگها غافل شدیم
غافل از خویش و مولای خویش
مولایم! تو را به عمهات زینب قسم می دهیم که بیایی
توبه کردیم... قسم دادیم ...

ولیکن افسوس و صد افسوس که
توبه شکستیم؛ سالیان سال گذشت و توبه شکستیم
ندای هل من ناصر ینصرنی ات را شنیدیم ولی
دل به عروس پیر فلک بستیم
مدعی عشق شدیم و معشوق را آواره کردیم
از بی عهدی کوفیان گفتیم و
صاحب زمان را غافل شدیم؛ مدعی یاری شدیم
افسوس و صد افسوس که خودمان هم از کوفیان شدیم
غافل شدیم از سالهای انتظارت و خود را منتظر خواندیم
گرچه کوتاهی کردیم

ولیکن

دلت را شکاندیم مولایم!
تورا به عمهات قسم می دهیم که بیایی ...
وقت استجاب دعاست
اللهم عجل لولیک الفرج و فرجنا به

باد نوروز وزیده است به کوه و صحرا / جامهٔ عید ببوشند، چه شاه و چه گدا
بلبل باغ جنان را نبود راه به دوست / نازم آن مُطربِ مجلس که بود قبله نما
صوفی و عارف از این بادیه دور افتادند / جام می گیر ز مُطرب، که روی سوی صفا
همه در عید به صحرا و گُلستان بروند / من سرمست ز میخانه کُنم رو به خُدا
عید نوروز مُبارک به غنی و دَر ویش / یار دلدار! ز بُتخانه دری را بگشا
گر مرا ره به در پیر خرابات دهی / به سر و جان به سویس راه نوردم، نه به پا
سالها در صفِ اربابِ عمائم بودم
تا به دلدار رسیدم، نکنم باز خطا

دیوان امام، ص ۳۹

آنچه یادداشت کرده‌ام در اول مطلب به شما بگویم، استفاده از فرصت ماه رمضان با در اختیار داشتن امتیاز جوانی است. عزیزان من! ماه رمضان فرصت خیلی خوبی است برای شست‌وشوی دل و جان، برای تقویت رابطه‌ی با خدا؛ و به این تقویت رابطه شما احتیاج دارید؛ همه‌ی ما احتیاج داریم. ماه رمضان فرصت بسیار خوبی است. اُنس با قرآن، اُنس با نماز، اُنس با دعا، همین روزه‌ای که میگیرید، نعمتهای خدا است برای شما. موادّ این مهمانی الهی، که در روایات وارد شده [به عنوان] «ضیافت الهی»، همینها است؛ یعنی روزه یکی از آن مانده‌های آسمانی‌ای است که خدای متعال در این مهمانی، در این ضیافت به شما میدهد؛ دعا یکی دیگر از این مانده‌ها است؛ نماز همین جور، و این برای شما که جوانید، ده برابر امثال بنده که در سنین پیری و آخر خط هستیم، توانایی دارد، قدرت تأثیر دارد؛ این جوری است این را قدر بدانید. این فرصت جوانی که در اختیار شما است، این تجدیدناپذیر است؛ از این فرصت استفاده کنید برای اینکه اُنس با خدا را، اُنس با نماز را، اُنس با قرآن را برای خودتان به صورت عادت در بیاورید؛ عادتهای پسندیده و نیکو؛ و آن وقت تا آخر عمر با شما همراه خواهد بود. اگر حالا [این کار را] نکردید، در سنین بالا، یا ممکن نخواهد شد برای بعضی‌ها، [یا] برای بعضی‌ها هم مشکل خواهد بود؛ ممکن است اما مشکل است؛ اما الان اگر چنانچه شما اقدام کردید، نه، این برای شما به صورت یک ملکه‌ی نفسانی باقی خواهد ماند و ذخیره‌ی جوانی شما است. بنابراین این روزها را، این روزه‌ها را، این عبادتها را، این نمازها را مغتنم بشمرید؛ ارتباطتان با خدای متعال را تقویت کنید و این را بعد از ماه رمضان ان‌شاءالله استمرار ببخشید. این نصیحت اول ما.

بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان

در شانزدهمین روز از ماه مبارک رمضان ۱۳۹۸

عاشورا و انتظار (شاخصه های رفتاری یاران امام حسین (ع) و منتظران امام مهدی (عج))

ابوالفضل صدیقی

بسیاری از ویژگی‌های رفتاری یاران امام حسین (ع) و منتظران حضرت صاحب‌الامر در طول تاریخ بیانگر الگو بودن اصحاب‌الحسین (ع) برای اصحاب‌المهدی (عج) است و می‌تواند الگوی رفتاری منتظران امام عصر (عج) قرار گیرد. عاشورا نقطه عطف تاریخ اسلام و تشیع است و پژوهش در همه زوایای آن لازم و ضروری به نظر می‌رسد. اما آن چه بیش از همه اهمیت دارد، هدف امام حسین (ع) از برپایی این قیام است و بررسی شاخصه های رفتاری اصحاب ایشان برای منتظران امام زمان (عج)، در این راستا به بررسی چند شاخصه از شاخصه‌های رفتاری امام حسین (ع) و یاران ایشان که گامی مهم در عرصه مهدویت است می‌پردازیم.

مهلت خواستن برای نماز

در روز نهم محرم، عمر سعد و دیگر سران نظامی تصمیم گرفتند که با یک حمله عمومی کار را یکسره کنند، حرکت لشکرها و بالارفتن گرد و غبارها همه را متوجه خود ساخت، امام حسین (ع) برادرش حضرت عباس (ع) را فرستاد تا علت حرکت سپاه دشمن را بداند. حضرت عباس رفت و بازگشت و فرمود: می‌گویند یا با یزید بیعت کن و یا آماده نبرد باش حضرت اباعبدالله (ع) به برادر فرمود: **إِرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تُؤَخِّرَهُمْ إِلَى غَدْوَةٍ وَتَدْفَعَهُمْ عَنَّا الْعَشِيَّةَ، لَعَنَّا نُصَلِّيَ لِرَبِّنَا اللَّيْلَةَ وَتَدْعُوهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ، فَهُوَ يَعْلَمُ أَنِّي كُنْتُ أَحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ وَتِلَاوَةَ كِتَابِهِ وَكَثْرَةَ الدُّعَاءِ وَالِاسْتِغْفَارِ.** (نزد آنان برگرد، چنانچه توانستی از آنان بخواه که جنگ را تا سپیده‌دم فردا به تأخیر بیندازند و یک امشب را مهلت بگیر، تا در این شب به درگاه خداوند نماز بگزاریم و به راز و نیاز و استغفار بپردازیم. خدا می‌داند که من نماز برای او و تلاوت کتابش قرآن و راز و نیاز فراوان و استغفار را دوست دارم.)

امام مهدی (عج) و منتظرانش وقت نماز

قال مولانا الامام المهدی (عج): **«مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَنْ أَخَّرَ الْغَدَاةَ إِلَى أَنْ تَنْقُضِيَ النُّجُومُ.**

ملعون و نفرین شده است کسی که نماز صبح را عمداً تاخیر بیندازد، تا موقعی که ستارگان ناپدید شوند.» امام زمان (عج) در اول وقت نماز می‌خواند، و کسانی که در این موقع نماز بخوانند، به برکت نماز آن حضرت (عج)، خداوند نمازشان را قبول خواهد کرد؛ البته اختلاف افق‌ها تاثیری در این موضوع ندارد؛ به عبارت دیگر، منظور انجام نمازها در زمان واحد نیست، بلکه مقصود اتحاد در یک عنوان واحد، یعنی «ادای نماز در اول وقت» است، منتها هر کسی بر حسب افق خودش.

ادامه را در صفحه بعد بخوانید

وفای به عهد

یاران امام حسین(ع)

امام حسین (ع) در رابطه با اصحابشان می فرماید: فَاتِي لَا أَعْلَمُ أَصْحَابًا أَوْفَى وَ لَا خَيْرًا مِنْ أَصْحَابِي (وفادارتر و پر مهرتر و بهتر از یاران خویش نم‌شناسم) در حقیقت یاران ابا عبدالله(ع) معیارهایی را در اختیار ما قرار داده‌اند تا به وسیله آن‌ها، خود را محک زده و با عمل به آن‌ها، خود را برای قیام جهانی و روز باشکوه ظهور، آماده‌تر سازیم.

امام مهدی(عج) و منتظرانش

قال مولانا الامام المهدي (عج)

وَ لَوْ أَنَّ أَشْيَاعَنَا وَفَقَهُمُ اللَّهُ لَطَاعَتِهِ عَلَى اجْتِمَاعِ مِنَ الْقُلُوبِ فِي الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ عَلَيْهِمْ لَمَا تَأَخَّرَ عَنْهُمْ الْيَمْنُ بِلِقَائِنَا وَ لَتَعَجَّلَتْ لَهُمُ السَّعَادَةُ بِمُشَاهَدَتِنَا عَلَى حَقِّ الْمَعْرِفَةِ وَ صِدْقِهَا مِنْهُمْ (اگر شیعیان ما، که خداوند بر اطاعتش موفقشان بدارد با دل‌های متحد و یکپارچه بر وفای به عهد و پیمان اجتماع میکردند، ملاقات ما از آنها به تأخیر نمیافتاد، و سعادت دیدار و مشاهده با معرفت و راستی بر آنها به زودی حاصل می‌شد.

این جملات، قسمتی از نامه ای است که از ناحیه مقدّس امام زمان(عج) برای شیخ مفید(ره) فرستاده شده است. امام زمان(عج) در این نامه، بعد از سفارش‌های لازم به شیخ مفید(ره) و دستورهایی به شیعیان، به امر مهمی که سبب غیبت ایشان شده است، اشاره می‌کند. حضرت، نبود صفا و یک دلی در بین شیعیان را سبب غیبت خود می‌شمرد.

پایداری در راه عقیده

امام حسین(ع) و یارانش

نافع می‌گوید: در شب عاشورا هنگامی که امام وارد خیمه خواهرش زینب شد، من خود شنیدم زینب(س) به امام عرض کرد: آیا شما نیات یاران‌تان را آزمودهاید؟ می‌ترسم در هنگام درگیری اینها شما را تسلیم دشمن کنند. امام در پاسخ فرمود: وَاللَّهِ لَقَدْ بَلَوْتُهُمْ فَمَا وَجَدْتُ فِيهِمْ إِلَّا الْأَشْيُوسَ الْأَقْعَسَ يَسْتَأْنِسُونَ بِالْمَنِيَةِ دُونِي إِسْتِنَاسَ الْوَلَدِ إِلَى مَحَالِبِ أُمِّهِ.

(به خدا قسم آنها را امتحان کردم و در آنها چیزی جز دلاوری و استواری ندیدم و علاقه آنها به مرگ در راه من مثل علاقه طفل به شیر مادر است.)

امام مهدی(عج) و منتظرانش

امام سجاد(ع) فرمودند: إِذَا قَامَ قَائِمُنَا أَذْهَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَنْ شِيعَتِنَا الْعَاهَةَ وَ جَعَلَ قُلُوبَهُمْ كَزُبْرِ الْحَدِيدِ .

(هنگامی که قائم ما قیام کند، خداوند بیماری را از شیعیان ما برطرف می‌سازد، و دل‌های آنان را همچون پاره‌های آهن می‌کند)

خوش اخلاقی

امام حسین(ع) و یارانش

قال الامام الحسين(ع): الْخُلُقُ الْحَسَنُ عِبَادَةٌ (اخلاق نیکو عبادت است)

امام مهدی(عج) و منتظرانش

امام صادق(ع) فرمودند: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ . (هرکس دوست می‌دارد از یاران حضرت قائم(ع) باشد باید که منتظر باشد و در این حال به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار نماید)

خود حضرت نیز در دعای اَللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ بِرَأْسِ الْمَرْغَبِ بِالْإِنصَافِ وَ حَسَنِ السَّيْرَةِ (و بر مردم انصاف و خوش رفتاری ارزانی فرما).

از نظر شما موفقیت واقعی به چه معناست؟

از نظر من عاشق بودن و عاشق زندگی کردن است، به طوری که بتوانیم هر لحظه به آن چیزی که دوست داریم، عشق بورزیم و به آن نزدیکتر شویم و لبخندش را ببینیم. چگونه می‌توان با تحصیل در رشته علوم قرآنی فردی مفید و موثر در جامعه واقع شویم؟ شاید مهم‌ترین ابزاری که ما در این مسیر نیاز داریم، اول فهمیدن و انس گرفتن با قرآن است؛ و اگر فرد خیلی علاقه و پشت کار بالایی داشته باشد، من حتما توصیه میکنم برای حفظ قرآن اقدام و ممارست کند؛ چون فوق‌العاده تاثیر جدی در عمق استفاده‌ای که ما می‌توانیم از این رشته ببریم و قدم بعد به هر حال فهم قرآن و معارف آن و ارتباط گرفتن و انس ما با قرآن است که حد نهایت آن میتواند همین حفظ قرآن کریم باشد.

گام بعدی پژوهش است. که من توصیه می‌کنم برای استخراج معارف قرآن لازم است که بتوانیم پژوهش کنیم و مهارت خودمان را در پژوهش افزایش دهیم و بتوانیم پاسخ سوالات روز جامعه‌ی بشری را از لا به لای آیات قرآن بدست بیآوریم و عرضه کنیم و این مسئله به نظر من مهم‌ترین چیزی است که از یک دانشجوی علوم قرآنی برمی‌آید و انتظار می‌رود.

مشکلات، پستی و بلندی‌های زندگی تا چه حد در مسیر رسیدن به موفقیت موثر اند؟ مشکلات زندگی دقیقا همان چیزی هستند که خداوند اسم‌شان را ابتلاء و امتحان گذاشته است، که دو حالت دارد و مسیر را پیش روی انسان قرار می‌دهد که یکی قبولی و رشد و ارتقاء را در پی دارد و در مسیر دیگر اگر انسان نتواند در آن ابتلاء خوب عمل کند ممکن است با شکست و نزول ظرفیت وجودی اش مواجه گردد. لذا پستی‌ها و بلندی‌ها در صورتی که درست با آنها برخورد کنیم، می‌توانیم از آنها یک پله برای نردبان تکامل بسازیم.

بزرگترین موفقیت و همچنین شکستی که تا به الان تجربه کرده‌اید، چه بوده اند؟ شاید بتوانم بگویم که بزرگترین موفقیت‌ام حفظ قرآن کریم است و الحمدلله خداوند را شاکرم، موفقیت را از خودم نمی‌بینم و همچنین سایر موفقیت‌هایی که ممکن است به چشم بیاید.

اما بزرگترین شکستم این است که تا به الان آماده مواجه شدن با اولیاء خدا نیستم و هنوز نتوانستم خودم را آماده این مواجهه کنم.

بهترین تجربه دوران دانشجویی‌تان چه بوده است؟

بهترین و خاطره‌انگیزترین تجربه‌ام در دوران دانشجویی‌ترم اول مامایی بود و هرگز آن را فراموش نمی‌کنم، چون به سرعت به بخش‌ها و تشکلات مختلف دانشکده وارد و پذیرفته می‌شدم، و چیزهای جدیدی یاد می‌گرفتم و می‌توانستم توانمندی‌های خودم را در آنجا نشان دهم.

ترم خیلی جالب و پر هیجانی در اون سن برای من بود.

به هر حال با نیروی جوانی که داشتم توانستم تجربه‌های زیادی را برای خودم رقم بزنم و یاد بگیرم.

مهم‌ترین نکته و توصیه‌ای که به دانشجویان‌تان می‌دهید چه خواهد بود؟

به همه دانشجویان و دوستانی که آنها را می‌شناسم و دوست شون دارم و شاید صحبت من به آنها برسد، فقط میتوانم این توصیه را کنم که قیمت همه چیز رو بشناسید و بدون شناختن قیمت، زندگی درست ناممکن است.

زندگی به معنای یک تجارت پیوسته و مستمر است که شما در حال خرید و فروش هستید و مدام چیزهایی رو باهم عوض می‌کنید و با این وضعیت اگر قیمت چیزها را ندانید، به شدت زیان می‌بینید؛ پس قدرت وقت و احساسات و افکار تون رو بدانید. قیمت آیه‌های قرآن، زبان و اعضاء و جوارح و یا حتی قیمت اساتیدی که دارید و حتی لحظه لحظه در کنار پدر و مادر بودن، و هزاران پدیده دیگر که در زندگی برای ما عادی شده است.

و فقط و فقط از مرجع قرآن و اهل بیت برای این قیمت گذاری‌ها کمک بگیرید.

در نهایت از اینکه وقت تان را در اختیار «ره‌نما» قرار دادید، بسیار سپاس گزارم و اگر مطلبی هست که به آن اشاره نکردم بفرمایید.

من هم از شما به دلیل حسن توجه و فعالیت‌هایی که با شوق انجام می‌دهید ممنونم و امیدوارم که این صحبت‌ها و بحث‌های امروز، نقطه مثبتی را شاید در زندگی یک فرد رقم بزند و روشنگر یک راه و تصمیمی برای یک دوست قرار بگیرد.

برای همه شما آرزوی موفقیت میکنم و امیدوارم روز به روز بیشتر

بدرخشید.

سلام و عرض ادب و احترام خدمت شما استاد گرامی ضمن تبریک اعیاد شعبانیه، از اینکه افتخار مصاحبه رو به من دادید بسیار سپاسگزارم.

در ابتدا بفرمایید خودتون رو به لحاظ علمی پژوهشی معرفی کنید.

بسم الله الرحمن الرحيم. بی بی حکیمه حسینی هستم و به لحاظ علمی پژوهشی عملاً چیز خاصی در حقیقت برای گفتن ندارم، فقط یک دوره تحصیلی دانشجویی رو تجربه کردم که شاید گفتن اون برای دوستان عزیز خالی از لطف نباشه.

در سال ۱۳۸۰ در ۱۷ سالگی، اولین بار وارد دانشگاه شدم و در رشته مامایی مقطع کاردانی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار تحصیل کردم. بعد از اون به دلایل مختلف، در عین اینکه اون رشته با وجود داشتن زیبایی، نشاط و هیجان‌هایی که داشت، باز هم راضی و تکمیل نمی‌کردم!

پس تصمیم گرفتم یک بار دیگر در کنکور سراسری شرکت کنم و این بار در دانشگاه منابع طبیعی گرگان قبول شدم. بعد از دو سال به دلیل اینکه مطلع شدم از طریق قانون حفظ قرآن می‌شود کارشناسی علوم قرآن و حدیث را گرفت و ادامه تحصیل داد، تصمیم گرفتم تحصیل در این رشته را ادامه دهم و همین روند را طی کردم و وارد مقطع کارشناسی‌ارشد رشته تفسیر قرآن در دانشگاه قم شدم و نهایتاً تا مقطع دکتری در دانشگاه فردوسی مشهد ادامه دادم. به لحاظ علمی پژوهشی هم چند سری تحقیق و راهنمایی پایان نامه‌ها و مقالات دانشجویان را به عهده داشتم.

چه چیزی باعث شد رشته تفسیر قرآن را به دیگر رشته‌ها ترجیح دهید؟! دلیل اصلی این تغییر رشته شاید توفیقی بود که خداوند متعال در حفظ قرآن به من داد.

اما واقعیت این است که زمینه‌های اولیه هم طوری بود که به دو رشته قبلی قانع نمی‌شدم، و بعدها با گذشت زمان و کامل‌تر شدن فکر و تجربه، به این نتیجه رسیدم که واقعا این مسیر عالی‌تر و تکامل یافته‌تری است و به اصطلاح می‌گویند که ارزش هر علم به موضوع آن است.

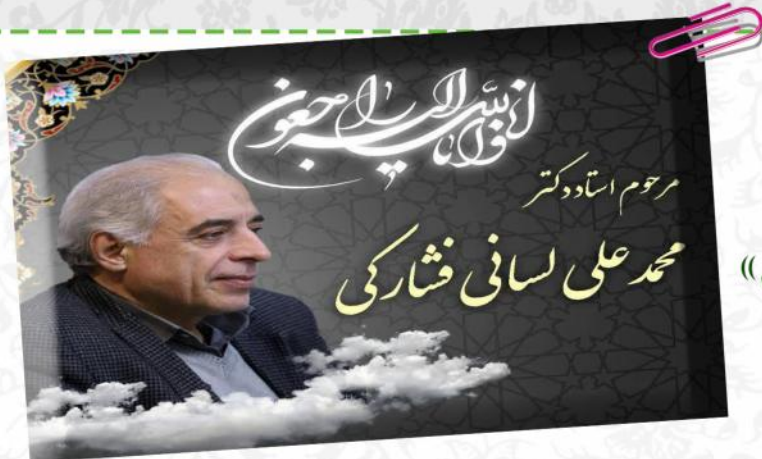
علوم مختلف طبیعی به موضوعات فیزیک هستی و طبیعت می‌پردازد، و علوم انسانی به مقوله‌های انسانی و الهیات به مقوله‌های روح و رشد حقیقت انسان می‌پردازد.

شاید بتوان گفت که جامع‌ترین و عالی‌ترین رشته در میان الهیات، رشته‌ای است که موضوع آن قرآن کریم یعنی کلام خداست؛ بنابراین خیلی خوشحال و راضی هستم که این تصمیم رو در زندگی گرفتم و وارد این رشته شدم.

خانواده و محیط جامعه تا چه اندازه در رسیدن به موفقیت تاثیر گذار است؟

خوب خانواده و محیط قطعاً تاثیر گذار است و همه متخصصین بر این باورند که ژنتیک و محیط هر دو در کنار هم، سرنوشت آدم‌ها و صفات و افکار آنها را تحت تاثیر قرار می‌دهند.

من معتقدم که خانواده نه به آن معنی که چقدر امکانات و تخصص در زمینه‌های موفقیت فرزندان‌شان دارند، شاید خیلی عمیق‌تر اما ساده‌تر که خانواده چقدر فضا و بستر را آماده می‌کند و میدان تفکر و عمل به فرزند می‌دهند تا فرزند بتواند مستقل فکر کند اما داده‌های مورد نیازش را از خانواده دریافت کرده باشد، موثر است. فکر مانند دستگاهی است که نیاز به یک مواد اولیه خوب دارد تا بتواند محصولی خوب تحویل دهد و من شخصا معتقدم مهم‌ترین نقش خانواده تهیه و تولید و عرضه کردن این مواد اولیه در فضای فکری فرزندان است.

معرفی کتاب

«درآمدی بر مطالعات قرآنی در سیره نبوی»

موضوع کتاب:

کتابی پالایش شده و ویرایش شده از ده کارگاه آموزشی-پژوهشی چهار ساعته تحقیق موضوعی سیره نبوی در قرآن کریم. در این کتاب می خوانیم:

گستره ۶۳ ساله سیره نبوی نه ۲۳ ساله
دعوت علنی پیامبر از آغاز بعثت
اسراء متفاوت از معراج
در پی «صلوا علیه»، «سلمو تسلیم» می آید!
مبدأ تقویم هجری، هجرت یا مهاجرت، اخراج یا خروج؟
اینها و بیشتر در «درآمدی بر مطالعات قرآنی در سیره نبوی»

پدیدآورندگان:

مرحوم دکتر محمدعلی لسانی فشارکی، دکتر حسین مرادی زنجانی

برشی از کتاب:

یک دیدگاه علمی که در ارتباط با مسائل سیره معصومین (ع) می توان مطرح کرد و از آن دفاع کرد و مدارک و اسناد معتبر اقامه نمود، این است که اطلاعات ما از سیره نبوی غالباً مواردی است که قریشیان آرزو داشتند که ما پیامبر(ص) را آنگونه بشناسیم؛ شناخت ما از پیامبر و سیره او بر اساس رؤیایها و آرزوهای ابوسفیانها و ابوجهلها بنا نهاده شده است. نگاه ما به امام علی(ع) و زندگی او نوعاً نگاهی است که معاویهها آرزو داشتند که ما علی را آنگونه ببینیم و بشناسیم. تصور ما از امام حسن(ع) و امام حسین(ع) و سایر امامان معصوم(ع) نیز مبتنی بر تصورهایی است که دشمنان آنان در برابر ما نهاده اند و ما برگرفته ایم. غالب اخباری که از زندگی امام رضا(ع) در اذهان ماست، درست مطابق با مطالبی است که مأمون و اطرافیان او انتظار داشتند و می خواستند از امام رضا(ع) بدانیم. در رابطه با حضرت ولی عصر(ع) نیز، جریان همین گونه است. واقعیت این است که ما مسائل مهدویت و مباحث مربوط به انتظار ظهور... را -آن گونه که با مبانی قرآنی و حدیثی معتبر هم نوا باشند و با سیره صحیح سایر امامان معصوم در تضاد و تعارض نباشند- نمی دانیم و نمی شناسیم. به عکس، مباحثی که ریشه در مکاتبی غیر از قرآن و سیره صحیح معصومین دارند، چنان در میان ما حاکم شده اند که اگر احیاناً بحثی مغایر با آنها و مطابق با ظواهر قرآن و سیره صحیح مطرح شود، مردود دانسته می شود و همه در برابر آن موضع گیری می کنند.

تاریخچه دلار و اقتصاد کشورها

محدثه نیکبختی

تجارت جهانی برای کشورها با قوانینی همراه است که این قوانین تضمین کننده سود برای دو طرف معامله محسوب می شوند. احتمالاً اصلی ترین این قوانین ارزش پول کشور خریدار است.

دولت‌ها برای اینکه نشان بدهند پول کشورشان ارزش کالای طرف مقابل را دارد باید پشتوانه ای ارزی داشته باشند که این پشتوانه یا ثروت ملی است و یا تولید ملی.

از اواخر قرن ۱۹ تا دهه‌ی سوم قرن ۲۰، طلا نقش این پشتوانه را برای مهم ترین کشورهای جهان بازی می کرد. در این سیاست، پول همانند حواله‌ای است که نشان می دهد کشور خریدار به اندازه پولی که می پردازد در خزانه‌ی خود طلا دارد. که این موضوع به کشور فروشنده اطمینان خاطر می داد. اما چگونه دلار آمریکا برای همه‌ی کشورها تبدیل به واحد پول بین المللی شد؟

پس از خارج شدن آمریکا از دایره‌ی مستعمرات انگلیس، آمریکایی‌ها دلار را (که اسپانیایی‌ها همراه خود به این قاره آورده بودند) به عنوان پول ملی کشورشان، انتخاب کردند. اما این واحد پول تا سال ۱۹۴۴ عملاً نقش جهانی در مبادلات بین المللی نداشت.

در سال ۱۹۴۴، به منظور تثبیت شرایط اقتصادی و سیاسی جهان، نمایندگان ۴۴ کشور دنیا در کنفرانس «برتون وودز» در آمریکا اقدام به تاسیس بانک جهانی و صندوق بین المللی پول نمودند و با پذیرش دلار آمریکا به عنوان ارز بین المللی به قیمت ثابت «سی و پنج دلار برابر یک اونس طلا» نظام پولی جدیدی را برای اقتصاد جهانی به وجود آوردند که به نظام «BRETTON WOODS GOLD EXCHANGE» معروف می باشد.

اما اینکه چطور ۴۳ کشور به پیروی از آمریکا، واحد پولی آن را به عنوان ارز بین المللی برگزیدند خود نشان دهنده‌ی اینست که جهان برای قدرت اقتصادی و نظامی بالای این کشور جایگاه ویژه‌ای قائل بود.

کشوری که روزی مستعمره‌ی انگلیس محسوب می شد با تکیه بر توان داخلی و بازسازی بخش نظامی و اقتصادی خود به جایی رسید که کشورها پیشرفت خود را در دنباله‌روی از او ببینند.

اما این امتیاز برای دلار چندی بیشتر طول نکشید و در سال ۱۹۶۷ اولین آثار بحران در نظام پولی «برتون وودز» پدیدار گردید.

با تکمیل بازسازی ژاپن و اروپای غربی، این کشورها به رقیبی برای آمریکا در اقتصاد جهانی تبدیل شدند. همزمان، ادامه جنگ ویتنام هزینه‌ی سنگینی را بر اقتصاد آمریکا تحمیل نمود.

تحت تاثیر عوامل بالا، اطمینان خاطر جامعه‌ی جهانی به دلار متزلزل گردید، به نحوی که تعدادی از کشورها از بانک مرکزی آمریکا خواستند تا بر اساس ضوابط نظام «برتون وودز» دلار آنها را به طلا تبدیل کند. این روند برای چند سال ادامه یافت و در سال ۱۹۷۱ با

تقاضای بریتانیا برای تبدیل ۳ بیلیون دلار از ذخیره‌ی ارزی خود به طلا، به مرحله بحرانی رسید (یعنی آمریکا دیگر به اندازه حواله‌هایی که چاپ می کرد پشتوانه‌ی طلا نداشت و عملاً یک مشت کاغذ بی ارزش را به جهان صادر و کالاهای با ارزش را وارد می کرد).

برای اثبات این حرف به سخن مایک مالونی یکی از بزرگان خود آمریکا می پردازیم که گفت تورم واقعی آمریکا ۴۰۰ درصد است. اما این کشور با تورم چه میکند؟! خیلی ساده است! آمریکا تورمش را صادر میکند و به جای آن کالای با ارزش خارجی را وارد می کند.

در اثر این بحران در آگوست ۱۹۷۱ دولت نیکسون رابطه ثابت دلار با طلا را به حالت تعلیق درآورد و دلار را شناور کرد. این اقدام عملاً به نظام «برتون وودز» پایان داد. این رفتار یک جانبه‌ی آمریکا، دنیا را در یک شوک ارزی فروبرد.

این نظام موجب پیدایش تورم شدید در اوایل دهه ۷۰ و افت ارزش دلار گردید. در چنین شرایطی برخی از کشورهای عضو اوپک بر آن شدند تا نفت خود را به جای دلار بر پایه سبده‌ی از ارزهای مختلف قیمت گذاری کنند تا از افت قدرت خرید درآمد حاصل از فروش نفت خود جلوگیری نمایند.

این امر موجب کاهش تقاضا برای دلار و کاهش ارزش هرچه بیشتر آن شد، به نحوی که در صورت ادامه؛ دلار را در یک بحران عمیق فرومی برد. به منظور جلوگیری از این تحول، دولت نیکسون با دولت عربستان سعودی وارد مذاکره شد و این کشور را به عنوان بزرگترین تولیدکننده اوپک متقاعد کرد که به قیمت گذاری و فروش نفت به دلار ادامه دهد. همزمان قیمت نفت در سال ۱۹۷۴ نزدیک به چهار برابر

گردید. این اتفاق موجب شد تا اوپک امر قیمت گذاری نفت بر پایه سبده‌ی از ارزهای مختلف را رها کند و سیستم قیمت گذاری و فروش نفت به دلار را ادامه دهد.

ادامه را در صفحه بعد بخوانید

با این کار تقاضا برای دلار به سختی افزایش یافت و پشتوانه دلار از طلا به نفت تغییر مسیر داد. آمریکا برای اینکه این روند را در جهان تثبیت کند؛ یک نظام را در جهان ایجاد کرد که باقی مانده درآمد دلارهای نفتی را در جهان به گردش در بیاورد و این روند را با فعالیت های سیاسی و حتی نظامی حفظ کرد.

برای نمونه در سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی عراق در تجارت خود با چین، به جای دلار به طور مستقیم از یوان استفاده کرد. این اتفاق که برای اولین بار در مبادلات عراق و چین رقم می خورد، با هدف تقویت دسترسی به ارز خارجی شکل گرفت. که ظاهراً این کار برای آمریکا ناخوشایند بود، زیرا عراق را مجبور کردند تا از معیارهای شبکه جهانی سوئیفت برای دسترسی به ذخایر خارجی خود تبعیت کنند و از طرفی هم بر معاملات بین المللی بانک های عراق سیاست های سخت گیرانه ای اعمال کردند.

و اما دلار در ایران:

ایران نیز از سیاست ارز بین الملل مستثنی نبوده و حتی به دلایل اقتصادی و رسانه ای، این واحد پول در میان مردمش به عنوان کالایی سرمایه ای شناخته می شود.

با این وجود ایران به واسطه دلار، تحریم های اقتصادی، کمبود تولید ملی و وابستگی کم و بیش به نفت (که البته فروش آن نیز با تحریم مواجه است) همواره نوساناتی ارزی را در اقتصاد خود تجربه کرده است.

به گونه ای که در طول ۲ سال ۳ هزار تومان و سال ۱۴۰۱ و در طی نزدیک به دوماه قیمت این پول به اندازه ۵ هزار تومان افزایش پیدا کرد و در ماه های بعدی نیز افزایشی چشمگیر و غیر طبیعی داشته که این موضوع نشان می دهد نوسانات ارزی تنها وابسته به مسائل اقتصادی نبوده و از ملاک های دیگری نیز پیروی میکند!

ولی چگونه می توان قدرت نمایی دلار بر تجارت بین المللی را از بین برد؟

این پرسش در حالی مطرح است که بسیاری از کشورهای جهان تجارت خود را بر پایه دلار سازمان دهی کرده اند و در واقع می شود گفت آنها تسلیم بی چون و چرای دلار و خواسته های اربابانش شده اند.

شاید دلیل این هم همان ضعف در برابر قدرت آمریکا باشد اما با این وجود حذف دلار غیر ممکن نیست. در اینجا دو ماموریت مرتبط با یکدیگر برای این کار پیشنهاد میشود:

۱. ماموریت دولت ها: دولت ها باید شجاعت این را داشته باشند که از پول خود یا پول کشور مقابل در مبادلات خارجی خود استفاده کنند. در این زمینه اگر مهم ترین کشورهای جهان با هم متحد شوند و قاطعانه در برابر دلار بایستند آمریکا نمی تواند کاری از پیش ببرد.

۲. ماموریت ملت ها: مردم یک کشور نیز باید این فرهنگ دلارزدگی را با قدرت پس بزنند زیرا هرچه تقاضا برای یک کالا افزایش یابد قیمتش نیز افزایش خواهد یافت و برعکس.

اگر مردم دنیا نگاه سرمایه ای و از پایین بالا به دلار نداشته باشند صاحب این کالا نیز نمی تواند به هر روشی جو روانی جامعه را به نفع خود تغییر دهد.

در پایان بد نیست یادآور شویم:

شاهچراغ این دو ماموریت آن است که دولت ها و ملت ها با حمایت از تولید داخلی خود به عنوان پشتوانه ارزش پول ملی، فاصله بین واحد پولی شان با دلار را تا اندازه ای چشمگیر کاهش دهند و حتی مانند برخی کشورها این فاصله را به صفر برسانند و از آن رد شوند. و سپس از واحد پولی خود در تجارت بین المللی استفاده کنند تا با این کار پای دلار به کشورشان باز نشود.

مصحف برمینگام

زهرا قزل سفلیو

مصحف نگهداری شده توسط دانشگاه برمینگام، به لطف روش‌های نوین علمی در زمهری قدیمی‌ترین نسخ موجود در جهان قرار گرفته است.

آزمایش‌های انجام شده توسط رادیو کربن، با دقت ۹۵.۴٪، زمان نگارش مصحف مکتوب روی پوست را به دوره‌ی زمانی مابین ۶۳۲ تا ۵۷۰ میلادی تعیین کرده است. این آزمایش در آزمایشگاه دانشگاه آکسفورد انجام شد. نتیجه حاصل از این آزمایش، قدمت اوراق این مصحف را به برهه زمانی حیات حضرت محمد (ص)، به سال‌های ۵۷۰ تا ۶۳۲ میلادی نسبت می‌دهند.

دانشمندان به این نتیجه رسیدند که مصحف یاد شده، در ذیل اولین نسخ به جامانده از کتاب مقدس معروف اسلام (قرآن) می‌باشد. این مصحف به عنوان میراث نزد مسلمانان و در زمینه مطالعه اسلام دارای اهمیت جهانی است.

سوزان وورال (SUSAN WORRALL)، مدیر مجموعه ویژه (کتابخانه تحقیقاتی کادبری) در دانشگاه برمینگام، گفته است: زمان محاسبه شده توسط رادیو کربن‌ها نتیجه شگفت‌آوری را به ارمغان آورده است، که به طور قابل توجهی به درک ما از اولین رونوشت‌های قرآنی کمک می‌کند. ما به سبب اینکه چنین سند تاریخی مهمی در برمینگام در اختیار داریم، به وجد آمده ایم، متنوع‌ترین شهر از نظر فرهنگی در بریتانیا.

این نسخه، جزوی از مجموعه مصحف‌های خاورمیانه‌ی مینگانا دانشگاه برمینگام می‌باشد که در کتابخانه تحقیقاتی کادبری نگهداری می‌شود. کتابخانه مذکور، توسط آقای ادوارد کادبری (EDWARD CADBURY)، خبیر عضو انجمن کویبکر احداث شده است. این مجموعه با هدف بالا بردن سطح دانشگاه به عنوان کانون فکری برای مطالعات ادیان و جذب دانشمندان برجسته الهیات پایه گذاری شده است.

نسخه مصحف مورد نظر از دو ورق پوستی تشکیل شده که در بردارنده‌ی قسمت‌هایی از ۱۸ تا ۲۰ سوره می‌باشد که با مرکب به خط اولیه عربی، معروف به حجاز نوشته شده بوده است. برای سالیان متمادی، این مصحف با اوراق مشابه از مصحف‌های دیگر که مربوط به اواخر قرن هفتم است، صحافی شده بود.

سوزان وورال شرح می‌دهد: با تفکیک دو ورق و بررسی پوست، یافته‌ی شگفت‌آوری را در مجموعه مینگانا به نمایش در آوردیم. آلبا فدلی (ALBA FEDELI)، کسی که این اوراق را به عنوان ضمیمه‌ای از مدرک دکترایش مطالعه کرده است، این را اضافه می‌کند: دو ورق مورد نظر، که رادیو کربن، قدمت آنها را به اوایل قرن هفتم نسبت داده است در بردارنده‌ی همان نسخه‌ی ای می‌باشد که در کتابخانه‌ی ملی فرانسه در پاریس نگهداری می‌شود.

در پی توضیح مفاد و اهمیت اکتشاف، پروفیسور دیوید توماس (DAVID THOMAS)، استاد مسیحیت و اسلام و پروفیسور نادیر دینشاو (NADIR DINSHAW)، استاد روابط بین ادیان در دانشگاه برمینگام، گفته‌اند: آزمایش انجام شده، تعیین کننده‌ی برهه زمانی مصحف موجود در برمینگام، نتیجه ساز و افشاکنده‌ی یکی از شگفت‌آورترین رازهای این مجموعه بوده است. نتایج حاصل‌قادر بر این بودند که ما را به سال‌های حقیقی چند سال پس ظهور اسلام ببرند.

مطابق روایت مسلمانان، پیامبر اسلام در سال‌های ۶۱۰ تا ۶۳۲ میلادی، حتی تا آخرین سال حیاتش، وحی‌هایی که صورت قرآن را، کتاب مقدس اسلام، تشکیل می‌دهد، دریافت کرد. در طول این مدت، کلام الهی به طور کامل در قالب کتابی که امروزه موجود است نبود. در عوض، وحی‌های الهی در حافظه افراد ثبت شدند. همچنین بخش‌هایی از کلام خدا، روی پوست، سنگ، برگ‌های نخل و استخوان شانه‌ی شتر نوشته شده بود. ابوبکر، نخستین خلیفه مسلمانان بعد از وفات پیامبر اسلام (ص)، دستور داد مجموعه‌ای از همه‌ی مطالب قرآنی در قالب یک کتاب گردآوری شود. در نهایت، متن مکتوب معتبر، حدوداً در سال ۶۵۰ میلادی، تکمیل و تصویب شد.

مسلمانان معتقدند که قرآن موجودی که قرائت می‌کنند مشابه متنی است که زیر نظر عثمان تعریف شده و به عنوان همان متن نگارش شده از وحی دریافتی پیامبر اسلام (ص)، در نظر گرفته می‌شود. به هر حال، در اکثر مواقع، هیچ مسلمانی شرح این خبر را زیر سوال نبرده است. بعضی دانشمندان بر این باورند که متن مکتوب شده از قرآن تا حدود یک قرن پس از وفات حضرت محمد (ص)، تکمیل نشده بوده است. از این روی آنها در این باره مناقشه می‌کنند که این، بعضی بخش‌های اضافه شده که ارتباطی با پیامبر اسلام (ص) نداشته را در بر می‌گیرد.

پروفیسور نادیر دینشاو یا ادوارد توماس در ادامه گفته است: از آزمایش انجام شده بر روی اوراق پوستی موجود در برمینگام، این امر حاصل شده که به احتمال قوی، حیوانی که متون قرآنی بر روی پوستش نوشته شده، در دوره‌ی حیات پیامبر یا مدت زمان کمی پس از ایشان، می‌زیسته است. این به این معناست که بخش‌هایی از قرآن که بر روی پوست نوشته شده می‌تواند با حصول اطمینان، آن را به دوره‌ی زمانی کمتر از دو دهه بعد از فوت پیامبر نسبت داد. این بخش‌ها می‌بایست در شکل خیلی شبیه به قرائت امروزی باشد؛ اثبات این دیدگاه که متن دستخوش تغییر اندک شده یا بدون تغییر مانده است، قدمت‌اش می‌تواند به برهه زمانی که باور می‌شود ظهور پیدا کرده، خیلی نزدیک باشد.

این نسخه، به مدت دو هفته، در موسسه هنرهای زیبایی باربر در سال انتشار این مقاله (۲۰۱۵) به نمایش گذاشته شد. این مقاله در ۲۲ جولای سال ۲۰۱۵ توسط دانشگاه برمینگام منتشر شده است.

